

közel 300 adagot osztottak ki segítőink. Az üdítő ásványvízről sem feledkeztünk meg a fűszeres kóstoló után. Persze, a kerület vezetésének is jutott a kóstolóból, akik ugyancsak elismerően nyilatkoztak az örmény konyha ízeiről. Mindenki azzal búcsúzott, hogy várja a folytatást.

Köszönetet mondunk a II. kerületi önkormányzatnak a bemutatáshoz nyújtott anyagi támogatásért.

Dr. Issekutz Sarolta
örmény elnök

A XII. kerületi „Kisebbségi Nap”

Kedves hagyománnyá vált a XII. kerületben is, hogy minden év nyarán megrendezik a „Kisebbségi Nap”-ot. A kerület polgárai megismerhetik a bolgár, horvát, az örmény, a szlovák és a szerb önkormányzat által összeállított műsorból a kisebbségi kultúra gyöngyszemeit. Így történt ez idén is.

Június 21-én a MOM Művelődési Központban került sor a „Kulturális Seregszemlére”.

A horvát önkormányzatot a BRODSZKI LEPTIRITYI művészegyüttes reprezentálta. A fiatal táncosok hatalmas sikert arattak. A bolgár önkormányzat a MALKO TEATR négytagú zenekarát kérte fel a bolgár népzene bemutatására, az együttes szintén hatalmas tapsot kapott. A szlovák önkormányzat a Pilisszentkereszti Szlovák Duó műsorával mutatkozott be. Az énekesek zenekíséret nélkül adtak elő a legszebb szlovák népdalokból válogatást, nagy sikerrel.

Az örmény önkormányzat Kátainé Szilvay Ingrid zongoraművésznőt kérte fel a szereplésre, aki a rendelkezésére álló időben teljes pódiumműsorral lepte meg a közönséget. Zongorajátékkal kezdte: Hacsaturján Népi táncával. Majd az őshazát, az örmény múltat bemutató előadása következett.

Az Ararát-hegy arról nevezetes, hogy a Biblia szerint az Özönvíz után ott feneklett meg Noé bárkája. De sokkal kevesebben tudják, hogy más nevezetességei is vannak e vidéknek. A hatalmas hegyek között, a tavak partján Asszíriával vetekedő hatalmú ókori birodalom virágzott háromezer évvel ezelőtt. Ennek az egzotikus, különös országnak a története azóta is szakadatlan harcok és tragédiák sora, Urartu lerombolásától a Musza Dagh ostromáig. Ez az ország - Örményország.

Khorenei Mózes, a Krisztus utáni V. századbéli krónikás, akit az örmény Hérodotosznak is szokás nevezni, az örmény nép származásának legendáját az „Arménia története” c. művében írja le. A legenda szerint az örmények ősapja, a daliás Hajk, Noé dédunokája volt, aki fiával Armennel és népes családjával Babilonból elmenekülve, az Ararát hegy lábánál telepedett le, itt foglalt új hazát népének. Az örmény honfoglalás története legenda, mint ahogyan minden honfoglalástörténet az, de a népi hagyomány - ez a mindig élő, elpusztíthatatlan valóság - is az örménység több ezer éves múltjára utal. „Aranykori” tájaira helyezik a tudósok közül többen is az éden területét, a Tigris és az Eufrátesz forrásvidékére, föltételezve, hogy az emberiség történelme a középmagas hegyek között születik.

Mélységes mély a múltnak kútja. Ne mondjuk inkább feneketlennek? Thomas Mann-tól származik az előbbi kérdés. Az emlékezetben élő múlt egyik legtalányosabb kérdése, hogyan szövődik benne össze az ember személyes történelme közösségeinek, nemzeteknek és egyetemes kultúrának a történelmével. Hogyan történt, hogy a magyar és az örmény nép között több évszázadra visszánéző sorsközösség alakult? Magyarország már a X-XI. századtól kezdve menedéket adott a történelmi körülmények következtében hazájukat elhagyni kényszerülő örményeknek. A mi felmenőink 1239-ben menekültek el a mongol hódítás elől az Ezeregytornyú Ani-ból, amely a Bagratida-dinasztia uralkodása alatt épült új főváros volt. Ani a középkori Arménia legszebb városa, fontos kereskedelmi, ipari centrum,

pompás palotákkal, gyönyörű templomokkal, megerősített várral. Az „ezeregy” kifejezés a soknál is több értelemben használatos a keleti népeknél, gondoljunk az „Ezeregy éjszaka meséire.”

Az örmény lakosság jelentős részének el kellett hagynia hazáját. Ez volt az első tömeges kivándorlás, amelyet az idők során sajnos több is követett. 433 éves útjuk során a Krím félszigeten, Lengyelországban, Moldvában telepedtek le átmenetileg.

Nerszesz Snorhali „Siralom Edessza eleste felett” (1144) című versének elmondása után Szilvay Ingrid folytatta az örmények történetét, Erdélybe érkezésüket, letelepedésüket. Erdélybe I. Apafi Mihály fejedelem fogadja be őket 1672-ben, tudatos államszervezési, mondhatni Szent Istváni elvekből kiindulva. Egy életerős, aktív gazdasági életre alkalmas közösség telepedett le akkor Erdélyben, ahol fölépítik Armenopoliszt, másnéven Szamosújvárt, Erdély legszebb barokk városát. Olyan jeleket hagynak maguk után, amelyekeken mindig az értékteremtést, a kultúrát, a megújulás állandó lehetőségét, a mindenkori korszerű gazdasági életet értjük. Magyarhon befogadta azt a népet, amelyet Jézus két apostola, Bertalan és Tádé készített föl a keresztény hitre, és amely Rómát 25 évvel megelőzve, a világon elsőként vette fel a kereszténységet, mint államvallást 1703 évvel ezelőtt, 301-ben. Olyan nép talált hazára Erdélyben, amelynek írásbelisége több ezer éves múltra tekint vissza és amely Meszrop Masztoc tudós szerzetes által 396-ban alkotott ABC-t használ a mai napig.

Az örménység munkájával, szorgalmával, keresztény hitével és kultúrájával, ha kellett, vérével - bizonyította, hogy cselekvő, hasznos közössége választott hazájának. Véraldozatot is vállalt: Kiss Ernő és Lázár Vilmos aradi vértanuk erdélyi örmény származású hazafiak. Magyarörmény volt Czetz János tábornok, Hollósy Kornélia énekesnő, Hollósy Simon és Barcsay Jenő festőművészek, Szongott Kristóf kultúrtörténész, Petelei István író, Issekutz Béla gyógyszerész, Csiky Gergely, Pattantyús Ábrahám, Puskás Tivadar és még sokan mások. Így Lászlóffy Aladár ma élő, Kossuth-díjas írónk is.

Megközelítőleg 15 ezer főre tehető a magyar anyanyelvű örménység, amely máig őrzi a XIII. században Örményországból elmenekült ősei kultúráját, hagyományait, vallását. Mint említettem, a XVII. században találtak új hazára Erdélyben, majd Trianon és a II. világháború idején szóródtak szét hazánkban. „Magyarabbak a magyarnál” mondta Teleki Pál. Szellemi identitásukat, örménységüket a magyarsághoz tartozás történeti és nyelvi azonosságtudatával párhuzamosan őrzik.

Csak az a nép várhatja el, hogy mások rokonszenvező kíváncsisággal tekintsenek az értékeire és tiszteletben tartsák kultúrájukat, aki maga is így közeledik más nemzetek értékeihez. Ez oda-vissza érvényes.

Ezután zongorán Bartók Béla „Román táncok” c. darabja következett, amelynek egy része, egy erdélyi húsvéti dal a „Zádig, zádig páros égár” kezdetű erdélyi örmény húsvéti dal feldolgozásából született. Szilvay Ingrid a dalt örményül el is énekelte.

A műsorvezető Gyurity István színművész elismerését fejezte ki a művésznőnek a színvonalas, sokoldalú műsor összeállításáért, és az előadásért. A közönségből az előadás után sokan gratuláltak Szilvay Ingridnek és örömeiket fejezték ki, hogy az örményekről konkrét ismereteket szereztek az előadás révén.

A XII. ker. Hegyvidéki Önkormányzat ennek a kulturális programnak a teljes költségét felvállalta, ezzel lehetővé tette a kisebbségek bemutatkozását.

A szerb önkormányzat a „Magyarországi Görögkeleti Szerb Templomok” c. kiállítást rendezte meg a kupolateremben, így ők ezen keresztül ismertették művészetüket.

Köszönet illeti személy szerint Dr. Mitnyan György polgármester urat, aki a rendezvény fővédnöke volt.

Csikszentgyörgyi Ficzus Margit
XII. kerületi örmény kisebbségi elnök